

ÖSTERBOTTENS FÖRSVARSGILLE - POHJANMAAN MAANPUOLUSTUSKILTA rf

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2016

1. YLEISTÄ

Kulunut vuosi oli killan 36. toimintavuosi. Toiminta on edennyt vuosikokouksen 8.3.2016 hyväksymän toimintasuunnitelman yleislinjojen mukaisesti. Vaasan Sotaveteraanimuseo ja sen näyttelytoiminta ovat edelleen keskeisessä asemassa killan toiminnassa. Yhteistyö muiden maanpuolustusjärjestöjen kanssa on ollut runsasta ja edelleen vahvistunut. Jäsenhankinnassa on jatkuvasti tehostamistarvetta.

2. MAANPUOLUSTUSTIEDOTUS

Killan jäsenille on lähetetty postitse vuosikokouskutsun yhteydessä kertomus edellisen vuoden toiminnasta sekä kuluneen vuoden toimintasuunnitelma. Niille killan jäsenille, joiden sähköpostiosoite on tiedossa, on toimitettu tiedotteita ajankohtaisista tapahtumista sekä välitetty Maanpuolustuskiltojen liiton sähköiset tiedotteet (valitettavasti tiedotus liiton taholta on ollut vähentyneistä henkilöresursseista aikaisempaa niukempaa). Pohjalaisessa, Vasabladetissa, Maanpuolustaja- ja Pohjanmaan Maanpuolustaja-lehdissä sekä Kustveteranen – Rannikkoveteraani ja Sotaveteraani-lehdissä on ollut useita uutisia ja artikkeleita killan ja Sotaveteraanimuseon toiminnasta. Lehtien toimintapalstoja on hyödynnetty tiedotuksessa. Syksyllä avattiin sekä killan että Sotaveteraanimuseon verkkosivut. Verkkosivuilla on osiot myös ajankohtaistapahtumille.

3. VARUSMIEHET

Kainuun prikaati, Porin prikaati ja Uudenmaan prikaati ovat jakaneet killan levykkeitä kunniakirjoineen ansioituneille pohjalaisille varusmiehille.

4. TAPAHTUMAT

- Killan Vuosipäivänjuhlaa vietettiin jo perinteeksi muodostuneella tavalla maanpuolustusjärjestöjen yhteisenä Tammisunnuntain juhlana 31.1. Vaasan Kaupungintalolla. Juhlapuhujana oli Merivoimien uusi komentaja, kontra-amiraali Veijo Taipalus. Musiikista vastasi Laivaston soittokunta musiikkikommentajakapteeni Petri Junnan johdolla. Airi Ropponen-Lindroos oli dramatisoinut Yrjö Jylhän Laulu joesta -runosta ja Jevgeni Dolmatovskin Taipaleenjoki-runosta esityskokonaisuuden, jonka hän yhdessä Jussi Hietikon kanssa esitti. Jyrki Paalanen avusti esitystä sellolla. Vuosijuhlissa jaettiin syksyllä 2015 järjestetyn ainekirjoituskilpailun palkinnot ja kilpailussa palkittu Oskar Skoglund (Korsholms gymnasium) esittää voittoisan esseensä "Okänd soldat – en talande krigsfilm". Killan ansioristin saivat FM Lars-Eric Häggman, pankinjohtaja Pauli Glader ja yksikön päällikkö Juha Ala-Aho.

- Juhlapäivän ohjelmaan kuului lisäksi perinteinen seppeleenlasku Perinnemuurille, tilaisuuteen osallistui maanpuolustusjärjestöjen lippulinna, jossa oli mukana Suomen lipun lisäksi 20 järjestölippua. Suomen lippua kantoi Raimo Havusela ja killan lippua Pasi Jussila. Vaasan Sotaveteraanimuseo oli juhlapäivänä avoinna yleisölle.
- Maavoimien ja aluetoimiston vuosipäivää vietettiin Vaasan Sotilaskodissa 24.2. Veteraani- ja maanpuolustusjärjestöjen edustajia oli kutsuttu tilaisuuteen.
- Jääkäriprikaati 27 Perinneyhdistys ry:n Vaasan osaston 25.2. järjestämiin kunnianosoitukseen Jääkäripatsaalla, Jääkärien muistomerkillä Vaasan vanhalla hautausmaalla ja Perinnemuurilla sekä osaston vuosikokoukseen ja jääkäripäivällisille Vaasan Sotilaskodissa osallistui useita killan jäseniä. Pohjanmaan museossa julkistettiin Tuomas Hopun teos "Jääkärit Saksan tiellä".
- Laivaston soittokunnan Veteraanikonserttiin Vaasan kirkossa 26.4. osallistui lukuisa määrä killan jäsenistöä.
- Killan jäsenet osallistuivat runsaslukuisesti Kansallisen veteraanipäivän juhlaan Vaasan Kaupungintalossa 27.4.
- Killan lippu osallistui maanpuolustusjärjestöjen lippulinnaan Kasarmintorin lipunnostotilaisuudessa ja kunniakäynnillä sankarihaudoille Kaatuneiden muistopäivänä 15.5., Puolustusvoimain lippujuhlapäivänä 4.6. sekä Itsenäisyyspäivänä 6.12. Killan lipunkantajina eri tilaisuuksissa toimivat Raimo Havusela, Pasi Jussila ja Ilkka Virtanen.
- Lippujuhlapäivän aattona 3.6. laskettiin laakeriseppelä marsalkka Mannerheimin ratsastajapatsaalle Kaupungintalossa. Killan edustajien (Virtanen, Fant) ohella seppeleenlaskuun osallistui everstiluutnantti Mika Piironen. Lippuvartiossa olivat Kaj Sandström ja Raimo Havusela. Pohjanmaan aluetoimiston järjestämässä ylentämis- ja palkitsemistilaisuudessa Vaasan Sotilaskodissa Kaj Sandströmille luovutettiin Suomen Valkoisen Ruusun ansioristi ja Raimo Latvalle puolustusministerin myöntämä MPKL:n kilta-ansiomitali.
- Urlus-säätiö myönsi Maanpuolustuskiltojen liiton esityksestä killalle vuoden 2016 Urluspalkinnon tunnustuksena killan pitkäaikaisesta ja tuloksekkaasta työstä vapaaehtoisen maanpuolustuksen hyväksi. Perusteluissa tuotiin erityisesti esiin killan ylläpitämä Vaasan Sotaveteraanimuseo sekä nuorisoon suuntautuva työ. Palkinnon luovutus tapahtui säätiön hallituksen kokouksen yhteydessä Helsingin Suomalaisella Klubilla 17.8.
- Vaasan Kiltatalo ja Pohjanmaan aluetoimisto järjestivät 18.8. Vaasan Kiltatalon pihamaalla Kiltatalo soi -tapahtuman. Pohjanmaan Maanpuolustussoittokunta esiintyi ja tarjolla oli mm. kahvia ja makkaraa.
- Vaasan läänin maanpuolustusyhdistyksen tutustumis- ja opintomatkalle Maanpuolustuskorkeakouluun, Sotamuseoon ja Mannerheim-museoon 7.-8.9. osallistui muutama killan jäsen.
- Sotaveteraanien ja sotainvalidien kirkkopäivää vietettiin 22.9. Päivien yhteydessä Ilkka Virtaselle luovutettiin Suomen Sotaveteraaniliiton ansiomitali.
- Vaasan Lottaperinneyhdistys ry – Lottatraditionsföreningen i Vasa rf vietti 1.10. Vaasan Sotilaskodissa 15-vuotisjuhlaansa. Juhlassa julkistettiin yhdistyksen tuottama historiikki "Kunnioita mennyttä ja usko tulevaisuuteen; Vaasan lottatoiminta 1919-1945". Puheenjohtaja Virtanen esitti yhdistykselle onnittelet adressin kera.
- Lähes 50 opiskelijaa käsittävät ryhmät Pietarsaaren lukiosta ja Jakobstads gymnasiumista tekivät 22.11. killan kutsusta historiaekskursion Vaasaan. Vierailu toteutettiin pilotti-

tapahtumana Pro Patria 2017 – Itsenäisyysajan historia koulunuorisolle omakohtaisesti tutuksi -hankkeelle, jonka kilta on käynnistänyt osana Suomen itsenäisyyden juhlavuoden 2017 toimintaansa. Vaasan Sotaveteraanimuseoon tutustumisen lisäksi vierailuun kuului kiertokäynti Vaasan keskustassa sijaitseville itsenäistymisen alkuvuosiin liittyville kansallisille patsaille ja muistomerkeille. Kilta rahoittaa Pro Patria 2017 –projektin Urlus-säätiön tunnustuspalkinnon varoin.

- Pohjanmaan aluetoimiston järjestämässä ylentämis- ja palkitsemistilaisuudessa 5.12. Vaasan sotilaskodissa Raimo Latvalle luovutettiin Norjan Reserviupseeriliiton kunnia-plaketti NROF Hedersplakett 2016 sekä Märten Holmbergille ja Anders Walkamalle MPKL:n hopeiset kiltaristit.
- Jouluaaton kunniavartioon sankarihaudoilla killan vartiovuorolla osallistuivat puheenjohtaja sekä Raimo Latvala ja Pasi Jussila. Killan jäsenistä Kaj Sandström oli mukana muun yhteisön kunniavartiossa.

5. KILLAN JA MUSEON VERKKOSIVUSTOT

Verkkosivuston aikaansaaminen sekä killalle että museolle on ollut useampivuotinen tavoite. Kesän aikana työ saatiin alulle ja syyskuussa sivustot voitiin ottaa käyttöön sekä killalle että museolle. Killan verkkosivusto on toteutettu osana Maanpuolustuskiiltojen liiton sivustoa. Killan sivusto löytyy osoitteesta www.mpkl.fi sen osiosta Jäsenyhdistykset ja sieltä edelleen kohdasta Österbottens Försvarsgille – Pohjanmaan Maanpuolustuskiilta rf.

Vaasan Sotaveteraanimuseon sivusto on toteutettu erillisellä palvelimella ja sijaitsee osoitteessa www.vaasansotaveteraanimuseo.fi. Sivustot on linkitetty keskenään niin, että lukija voi siirtyä sujuvasti sivustolta toiselle. Vuoden 2016 lopussa sivustojen informaatio oli pelkästään suomeksi. Alkuvuodesta 2017 tekstit saadaan myös ruotsiksi.

6. MUSEO

- Vaasan Sotaveteraanimuseon vuoden 2016 erikoisnäyttely ”Suomen sotakorvaukset Neuvostoliitolle 1945–52” avattiin museossa 17.2. Avajaisten yhteydessä professori Ilkka Nummela (JY) piti esitelmän aiheesta ”Sotakorvaukset ja Suomen talous”. Näyttelyn teemaa tukemaan kuultiin vielä 15.3. professori Karl-Erik Michelsenin (LTY) esitelmä ”Sotakorvaukset ja Suomen teollisuus” sekä 11.4. kaupunkineuvos Bror Hagströmin (Vega-säätiö) esitelmä ”Sotakorvausalue Vega”. Esitelmätilaisuuksien yleisömenestys oli hyvä.
- Pohjanmaan aluetoimiston uusi päällikkö everstiluutnantti Mika Piironen tutustui 9.3. Vaasan Sotaveteraanimuseoon.
- Museon esitelmätilaisuudessa 6.4. rikosylikomisario Raimo Latvala esitelmöi aiheesta ”Lapuan Patruunatehtaan räjähdyksestä 40 vuotta” runsaan kuulijajoukon läsnä ollessa. Latvala oli osallistunut Keskusrikospoliisin tutkijana tiiviisti onnettomuustutkintaan.
- Ruotsin sotilasattasea Bo Stennabb esitelmöi 17.5. Vaasan Sotaveteraanimuseossa Ruotsin ja Suomen puolustusyhteistyöstä.
- Museo on ollut avoinna yleisölle talvikaudella sunnuntaisin klo 14–16 ja kesäkuukausina arkinen tiistaista perjantaihin klo 10 – 12 ja 13 – 16 sekä lauantaisin klo 11–15.
- Tutustumiskäynnit museoon ovat jatkuneet vilkkaina. Kesäkaudella kävijöitä on myös Ruotsista ja Norjasta. Koululaisryhmät muodostavat jatkuvasti tärkeän kohderyhmän

museolle. Vuosittain ryhmiä käy noin 30. Urlus-säätiön tunnustuspalkinto mahdollistaa koululaisryhmien kutsumisen killan kustannuksella museovierailulle myös Vaasan ulkopuolelta. Pietarsaarelaistyhmän vierailu oli hyvä päänavaus tässä suhteessa.

- Museon vuoden 2016 toiminnasta on laadittu yksityiskohtainen erillinen kertomus.

7. AINEKIRJOITUSKILPAILU

Kilta järjesti jälleen syksyllä 2016 Traditionsföreningen för IR 61 -yhdistyksen aloittaman ainekirjoituskilpailun. Vuodesta 2000 lähtien kilta on huolehtinut kilpailun järjestämisestä. Palkintojen päälahjoittajana on v. 2010 lähtien toiminut Vaasan Aktia -säätiö. Vuonna 2016 tukea saatiin myös yksityishenkilön (Anders Walkama) lahjoituksena. Asiantuntijoina toimivat lehtorit Christian Ahlbom ja Arja Kujanpää. Kilpailuun osallistui n. 15 kirjoitusta 6 eri koulusta. Tulokset julkistettiin ja palkinnot jaettiin vuoden 2017 vuosijuhlassa.

8. LAHJOITUKSET

Kilta on vuoden mittaan saanut sekä esinelahjoituksia että apurahoja. Museon toiminta rakentuu pääosin lahjoitusten ja apurahojen varaan.

9. EDUSTUKSET MUISSA JÄRJESTÖISSÄ

Pohjanmaan Maanpuolustuskilta on jäsenenä kahdessa valtakunnallisessa liitossa: Maanpuolustuskiltojen liitto (MPKL) sekä Suojeluskuntien ja Lotta Svärdin Perinteiden liitto (SLPL) sekä perustajajäsenenä kahdessa alueellisessa yhdistyksessä: Vaasan Kiltapiiri ja Vaasan Kiltatalo. Killan jäsenkunnasta Timo Koukku, Teuvo Rodén, Jan-Erik Juslin ja Ilkka Virtanen ovat Maanpuolustuskiltojen Liiton liittovaltuuston jäseniä ja Per-Elof Boström sen hallituksen jäsen. Ilkka Virtanen on Suojeluskuntien ja Lotta Svärdin Perinteiden Liiton hallituksen jäsen. Ilkka Virtanen edustaa kiltaa Vaasan Kiltapiirin ja Vaasan Kiltatalon hallituksissa. Per-Elof Boström on Vaasan Kiltapiirin hallituksen puheenjohtaja, Timo Koukku varapuheenjohtaja ja Teuvo Rodén sen valtuuskunnan puheenjohtaja. Sami Salmivuori on Kiltatalon hallituksen puheenjohtaja ja Raimo Latvala sen varapuheenjohtaja.

- Maanpuolustuskiltojen liiton liittokokous järjestettiin 23.4. Lahdessa. Puheenjohtaja edusti kiltaa kokouksessa.
- Suojeluskuntien ja Lotta Svärdin Perinteiden liiton liittokokouksessa Helsingissä 25.5. kiltaa edusti puheenjohtaja Ilkka Virtanen.
- Killan edustajana Vaasan Kiltapiirin kevätkokouksessa 7.3. toimi puheenjohtaja ja syyskokouksessa 24.10. Raimo Havusela.
- Killan edustajana Vaasan Kiltatalon vuosikokouksessa 16.3. toimi puheenjohtaja.

10. KOKOUKSET

Vuosikokous pidettiin 8.3. Vaasan Sotaveteraanimuseossa. Kokoukseen osallistui 13 killan jäsentä. Kokouksessa käsiteltiin sääntömääräiset asiat. Hallitus on kokoontunut 5 kertaa.

11. JÄSENISTÖ

Killan jäsenmäärä 31.12.2016 oli 84 jäsenmaksunsa maksanutta henkilöä. Jäsenmaksut peritään keskitetysti MPKL:n toimesta maanpuolustusjärjestöjen yhteisrekisteriä hyödyntäen.

12. HALLITUS JA TILINTARKASTAJAT

Puheenjohtaja	Ilkka Virtanen
Varapuheenjohtaja	Teuvo Rodén
Muut jäsenet	Kaj Ericsson (rahastonhoitaja) Per-Erik Fant (museotoimikunnan pj) Lennart Johansson Carl-Henrik Klockars (asevastaava) Kim Kurenmaa Erkki Paajanen Arja Rantanen Kaj Sandström Filip von Schantz
Asiantuntijajäsen	Gustav Geust
Sihteeri	Raimo Havusela

Toiminnantarkastajat: KHT Hans Bertell ja Olavi Wetterstrand

Varatoiminnantarkastajat: Anders Knip ja Pekka Innilä